

ءلاز زات يگسنؤا

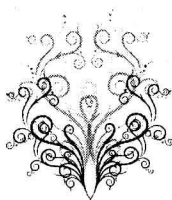
سز مدەر ورنك موشاعسم

شىنجاڭ خالق باسپاسى

ءلاززات يگسنؤا

سز سدر م ناك مونشاعم

(ول گدر)

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

2008 ءۇرىمچى

图书在版编目 (CIP)

心灵美歌：哈萨克文/拉扎提·依格森著 半 乌鲁木齐：
新疆人民出版社,2008.4
ISBN 978-7-228-11659-1

I. 心... II. 拉... III. 诗歌 — 作品集 — 中国 — 当代 —
哈萨克语(中国少数民族语言) IV. I227

中国版本图书馆 CIP 数据核子 (2008) 第 057533 号

责任编辑：古丽娜孜
校 对：哈力木拉提
封面设计：夏提克

心灵美歌 (哈萨克文)

拉扎提·依格森 著

新疆人民出版社

(乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮政编码：830001)

新疆新华书店发行

新疆生产建设兵团印刷厂印刷

787×1092 毫米 32 开本 6.375 印张

2008 年 4 月第 1 版 2008 年 4 月第 1 次印刷

印数：1—2000

ISBN978-7-228-11659-1 定价：13.00 元

جاۋاپتى رەداكتور: گۈلناز ماران قىزى
كوررەكتور: قالمۇرات جارمۇقامەت ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: شاتتىق اكسا

سىزىمدە مەنىڭ موشاعىم

*

شىنجاڭ خالىق باسپاسى باستىردى
(ئۆزىمى قىلاسى وڭتۇستىك ازاتتىق كوشەسى 348 - اۋلا)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەنىنەن تاراتىلدى
شىنجاڭ ئوندىرس - قۇرىلىس بىيىختۋانى باسپا زاۋودىندا باسلىدى
فورمات 1/32 ، 1092 × 787 ، 6.375 باسپا تاباق
2008 - جىل ، 1 - باسپاسى
2008 - جىل ، 1 - باسلىۋى
تيراجى: 2000 — 1

بلعاسى: 13.00 يۋان ISBN978-7-228-11659-1

اقىن قىزدىڭ جۈرەڭگى

1980 - جىلداردىڭ ورتاسىن الا، ادەبىيەتكە، ولەڭ ولکەسىنە ات باسىن تىرەگەن ءبىر شوئىر جاستىڭ شىندە -
دە ءلاززات يىگىسىنۇانىڭ جۈرەك جاردى جىرلارى وزىنە ءتان
سىمباتتى دا، قىمباتتى تۇلعا - تۇجىرىمدارمەن قىردان
كوزگە ۇرادى.

جاي كوز مەس، كوڭىل كوزىمەن كۈرە بىلگەن
كىسىگە ونىڭ ولەڭدەرىنەن قىز جۈرەگىنىڭ قىلى قاعىس -
تارى مەن نازىك لۇپىلدەرى ەستىلىپ، كورىنىپ تۇرادى.
جاستار ادەبىيەتكە كەلەردە ەكى ءتۇرلى جولمەن
كەلسە كەرەك.

ءبىرى باسىلىمداردان ءجىي كورىنەتىن اۆتورلاردىڭ
زاتىنان گورى اتىنا باس ۇرىپ، سولاردى اتم شىعپ
ەلگە تانىلسام دەگەن شىرىن قىالمەن قالامعا جارماسىپ
قارا تەرگە ءتۇسۇ، بۇل ءجىي ايتىلاتىن ەلىكتەۋ مەس،
ونىڭ اتى ءوزىن شامالاي بىلمەگەن دالباسالىق. ەندى ءبىرى
ءوز بويىنداعى شىنايى دارىنعا ەرىك بەرىپ، وزگەنىكىن
زەردەلەپ، وزىنىكىن مانەرلەپ «مەن جازبايمىن ولەڭدى
ەرمەك ءۇشىن» دەگەن اباي جولىن ۇستانا، ۇلى تۇلعالاردىڭ
ۇلاعاتتى وي - تولعانىستارمەن وزىندەگى قىزبا قىالدى
ۇشىقتاي وتىرىپ ۇلى كوشكە ىلەسۇ.

ءلاززات يىگىسىنۇا سوڭعى جولدى تاڭداغان تالانتى مەن
تالعامى تابىسقان، بولەك - سالاعى جوق، كوڭ - قوقىردان

بويىن اۋلاق ۇستالان كىرپياز اقىن.
تالى دا ايتارىمىز: ۇلى كوشكە بلەسۋ بار دا، ءوز الدىنا
بوي تۈزەپ بلعدار ۇستانۋ جانە بار.

ءلاززات بىردەن توسىن دۇنيەلەردى ومىرگە اكەلدى
دەسەك جالعان ايتقان بولامىز. ويتكەنى، توسىن نارسەلەر
جاڭالىق قۇساپ كورىنگەنمەن، جاڭالىقتىڭ ءبارى توسىن
بولا بەرمەيدى. اسىرەسە، پوەزىادا دارا ءستىل قالپى -
تاستىرۋ، تىنىمسىز بزدەنسى پەن تەرەڭ تالعامپازدىقتى
ءارى كوز كورگەن نارسەنى وزىنشە سەزىنىپ، وزىنشە
سىزۋدى قاجەت ەتەدى.

ونسىزدا ەكىنىڭ ءبىرى ولەڭ جازاتىن قازاقتاي قاۋىم
اراسىندا قايتالان قارا جارستان قارا وزىپ دارا شىعۋ كىم
كورىنگەننىڭ ماڭدايىنا بىتە بەرەتىن باق ەمەس دەي
تۇرساقتا، قازاق وقىرماندارى ونداي باق پەن بەدەلگە لايىق
اقىندارىن ساراالاۋعا شەبەر.

حالىق ايتسا قالت ايتپايدى ەكەن. بۇگىندە ونەر سۇيەر
قاۋىم لعا بۇىن اقىنداردان ملعاز رازدان ۇلى، ومارعازى ايتان
ۇلى، بەردىبەك قۇرجىقايەۋ، شاكەن وڭالبايەۋ سياقتى
شىنجياڭ قازاق پوەزىاسىنىڭ ۇزدىك ۋاكىلدەرىن ءارى -
ءسارى بولماستان كورسەتىپ بەرە الادى. ءيا، سونان كەيىن
دە ءبىر تولقىن اعالى - قارىنداس اقىندار شوعىرى مايدانعا
كەلگەن - دى. مىنە وسى توپتان، ارپا شىنىدە ءبىر ءبيداي
سىپەتتى ءلاززات تا بوي كورسەتكەن بولاتىن. سودان بەرى
دە تالاي جىل ءوتتى. سونداى ەل اۋانى بۇگىن دە بۇزىلعان
جوق. ويتكەنى، اقىن قالامى قالبعان جوق. شابىت
شىراعى سونگەن جوق. ونىڭ ەسەسىنە اقىننىڭ دا دۇنيە

تانىمى جاڭالانىپ، ءوزىنىڭ جانە وزگەنىڭ جان الەمنى
ءۇڭىلۇ ءوردىسى ۋدەي تۇسكەنى، سۆرەتكەرلىك شەبەرلىگى
شىڭدالىپ، اقىندىق تۇعىرى بىيىكتەي تۇسكەنى شىن.

ءلاززاتنىڭ اقىندىعى كوبىندە ايتارىن اشىق تا، نانمە -
دى ايتا بىلەتىن شىنايىلىعمەن باعالى. ءبىراق، بۇل
اراداعى اشىقتىق، توبەدەن تۇسكەندەي مەس. تۇيمەدەيدى
سەزىنىپ، تولعاقتى ويدى تۇرپايى تىلگە تەلىمەي، قىيىننان
قىيسار قىلىقتى قىسىنمەن ايتا بىلۋىندە دەر ەدىك.

تەلى ءبىر قىرىنان ايتقاندا ءومىردى ولەڭگە كوشىر -
گەندە ونىڭ كۈنگەيىن العىستاپ، تەرسكەيىن قارعىستاماي -
اق جالپى ادامى تاعدىردىڭ تابىعى تارتىستارىن، زاڭدىلىق -
تارىن جىگى اجراماستاي جىپسەلەپ، بولمىس پەن بويىۋ -
دى ءبولىپ الماستاي جىر جولدارىنا اينالدىرا بىلۋىندە
دەگەن ءجون.

ءلاززات ولەڭدەرىندەگى لىرىكالىق كەيىپكەر كوبىندە
«مەن» پوپ كەلەدى. «مەنىڭ» كوڭىل كوزىمەن اينالانى
بارلاپ، باعامداپ عاسىرلار بويى تاقىرىپ تۇعىرىنان
تۇسىپكەن جاستىق، ملحاببات، ادامگەرشىلىك تۋرالى
وزىنشە كەيىپتەپ، كەسىپ ايتۋعا تىرىسادى.

بۇل تۇرىمدا ول وزىنە ءتان ءسوز ساپتاۋ، وي قورىتۋ
شەبەرلىگىن ۇستانا وتىرىپ سان مارتە جازىلعان تاقىرىپ -
تاردىڭ قلعىس قالعان تۇستارىن قازبالاۋعا بوي ۇرادى.

ءلاززات العاشقى جىرلارىن:

جۈرەگىم سەن دەپ سوعادى جىراقتاردان،
كەتسە دە ۇشقىن بولىپ جىراقتا ارمان، — دەپ
باستاعان بولاتىن.

مىنەۋسى جىر جولدەرنىن جاس وقىرماندار الىگە دەيىن جاتتاپ ءجۇر. نەگە؟ بۇعان جاۋاپ سول جولدەردىڭ ءوزى عانا. «ءۇمىتسىز سايتان» دەگەندەي ادام بالاسى ءار تاڭ ساينىن ءۇمىتكە جۇك ارتىپ، قاس قارايىعانشا سول ءۇمىت جۇگى اۋىپ قالماستىن دەپ دەگىبرى قاشىپ، دەلەبەسى قوزىپ جۇرەدى.

ال، اقىن بولعان ادام ءۇمىت تاقىرىبىن ۇدە-تىپ ۇندەۋگە، وت دەپ، شوق دەپ، ۇشقىن دەپ جازۇعا بار. الايدا، ءلاززات وزگەدەن بولەك بويىاۋ، وزىنشە تالعام ۇستانادى:

سەن مەنى،

بولعانمىشا مەن سەنى ۇعىپ،

جانىمدا كوبەيىپتى - اۋ، ەركە قىلىق.

بىلمەيمىن ءۇمىر دەسەم، ارمان دەسەم،

بىرگەسىڭ سىڭارىمداي تەنتەك ءۇمىت.

ولەڭدى قارا سوزگە اينالدىرىپ تۇسىندىرەتىن «بىلىمدارلارىمىزدا» از مەس، ولەڭ دە، قارا ءسوز دە قازاقتىڭ انا ءتىلى ەكەنىن ءۇمىتپاعان ءجون.

ءلاززات سودان شامامەن سەگىز جىل كەيىن (ورتادا ءۇزىلىس جوق) 1996 - جىلعى «شۇعلا» جۇرنالىنىڭ 12 - سانىندا «تاعدىرمەن تاغى سىرلاسىۋ» اتتى ءبىر توپ ولەڭىن جاريالادى.

وسىنداى جالىپى تاقىرىپتا «تاغى» دەپ دارىپتەپ وتىرعانى بەكەر مەس. اقىن ءار ءساتىن تاعدىرىنان بولە قاراي المايدى. ملحاببات، جاستىق، كۇندەلىكتى كۆيىكى تىرلىك تاعدىر دەگەن تاجالعا مويىنسال بولعانداي.

بۇل ارادا اقىن جالاڭ قۇرايىلىققا، دىالەكتىككا بوي
ۇرا قويمايدى. قايتا قىز جۇرەگىنىڭ نازىك لۇپىلىن ۇلكەن
توعىسۇلارغا، كۇشتى قارسىلىقتارغا تەلىدى.
باسقانى قويىپ الدىمەن،

ءوز ءجونىن جوندەۋ مىقتىلىق.
شىڭغىرىپ جاتقان شىندىقتى،
كىم كەتەر دەيسىڭ ۇقتىرىپ.

مەنشە اقىن ادامنىڭ ءومىر جايلى تۇجىرىمدارىنا
شەكتەمە قويا بەرۋ ءجون ەمەس. جالپى قوعامداى ءار سالا،
ءار كاسىپ سەكىلدى ونىڭ دا وي ءورسى مەن قىيال قىرى
موينىندالۇعا، قورعالۇعا ءتيسى.

ءلاززات ولەڭدەرىندەگى نازىك لىرىزم مەن مۇنار مۇڭ،
قۇپيا قۇات ونىڭ اقىندىعىن وزگەدەن دارالايتىن باستى
بەلگىلەر. ول قانشا ەزىلىپ - ەلجىرەپ، اھ ۇرسا دا
تەدىرعا تۇرا قاراۋعا بار. ونىڭ ءار ولەڭىنەن نازىك ناقىش -
تارمەن قوسا وسكەلەڭ ورلىك بايقالىپ تۇرادى.

كوپ سياقتى وزىمە،

مەنىڭ سىرلى ساتتەرىم.

مىناۋ وتكەن از ءومىر،

جىرتىق جىرلى داپتەرىم، — دەپ ومىرگە

ءوز تۇرىسىنان باتىل كەسىم ايتۋ.

سارى ۋايىم سانادا،

باسىپ وتىر سابىر تەك.

دەي المايسىڭ ومىرگە،

كىمدى ءجۇرسىڭ جابىرلەپ، — دەپ زامانا

زاپىرانى مەن ءومىر زاڭدىلىعىن نانمىدى ۇشتاستىرۋ.

جاۋىر بولغان جىلقىداي،
ارەڭ ءجۇرسىڭ تىرلىگىم.
سالغان ەرتەپ قويىپىن،

از بولغانداي جىر مۇڭىن، — دەپ
تاقۋا تىرلىك پەن اقىندىقتىڭ ازايىتى جولىن تۇتاس
تۇلعا تۇرعىسىنان تۇجىرىمداۋ ءلاززات قالامىنىڭ
قارىمىنا عانا بۇيرىغانداي.

باستا ايتقانمىزداي قازاقتاي ولەڭشىل حالىقتىڭ
ولەڭ وربىتاسى ءورىستى بولغانىمەن اقىندىق ويلاۋ
جۇيەۋسى الگە دەين ءداستۇرلى جاتتاندى جاداعاي
ۇردىستەن ەەرلىك ادا بولغان جوق. «تاۋداي ەت، كولەدەي
سورپا» دەگەندەي اينالانى ءجىتى بارلاۋ، وزگەشە سەزىنۋ،
جاڭاشا جان ءبىتىرۋ جەتپەي جاتادى.

وسى داعدارىستىڭ شەشىمىن تابۋعا باس قاتىرىپ،
وزىنشە بلعدار ۇستانۋعا بەت العان جاس قالامگەرلەردىڭ
اراسىنان ءلاززاتتى اتاپ ءوتۋ ارينە ارتىق ەمەس.

ونىڭ «جالعىز قاز»، «قالقاتايىم» قاتارلى ويىعا اۋىر
ولەڭدەرىنىڭ ءوزى بۇگىندە ءان بولپ قالىقتاپ، ءان
سۇيەر قاۋىمدى جاي جەلىكتەن گورى ويلى يىرىمدەرگە
جەتەلەپ جۇرگەنى ءمالىم.

جالپى ءلاززات يگىسىنۋا جىرلارىن جىلاپ جازسا دا
ومىردەن ۋاز كەشىپ شاشىن جۇلىپ شامدانىپ، بالاشا
تاڭدانىپ جازبايدى. ونىڭ مۇڭىندا مىقتىلىق، جىلاۋىندا
جىرلاۋ بار.

جىلايىن، جىرلايىن،
اعىزىپ كوز مايىن، — دەمەي مە اباي اتامىز.

مەيلى قاي ۇلتتىڭ پۈەزياسىن الساڭزدا شات - شادىمان
 وين - كۈلكى، در - دۇماندى جازىپ مارقادام تاپقان
 ەمەس. قىسقاسى، پۈەزىا — مۇڭ. ال، مۇڭسىز جازىماكان
 جىر لىرىكا بولپ جارىتپايدى.
 لاززات ۇير ولەڭىندە:

مهن تاماشا جبر جازام، سهنم باتل،
 مورت سناتن مهن همس، دهنم اسل.
 بهينه تڱه بوي بهرمي جازاريم حاق،
 ويدا - جوقتا كه لمه سه ءولم - ماسل، -
 ده گهن هكهن.

ئوز جىرلارنىڭ ئار جولىغا قاشان دا ۇلكەن جاۋاپكەر -
لىكپەن قارايتىن اقىن، بۇل جولداردى دا بوستان - بوسقا
جازا سالماغاندىغا كامىل سەنەمىز.

بىلايان راباتوۋ

مازمۇنى

1.....اقىن قىزدىڭ جۈرەگى

1 - بۆلۈم

جۈرەگىم بىلەن جىرلايدى

- 3پۈەزىيا باغىنا
4گۈلدەر
5قىز قۇار
6.....ويا تا جۇر
6.....جۈرەگىم سەن دەپ سوعادى جىراقتاردان
7.....ۋىت
8.....عاشىقتىق
9.....سەزىم دەگەن تاغىر بەرگەن قۇشتارلىق
9.....سەن بىلەن سىڭ
10.....مەن ۋىشەن ولمە
11.....تۈسەن بەدى مە قالاي
12.....قىزغانىش
13.....بىرەمەن جۈرەكتىڭ
14.....توڭامىن
15.....تۈسەن بەستىك
16.....مەدەرسىڭ جاننىڭ جارسىن

- 17..... مەنىڭ ويىمىشا
- 18..... وكىنىش
- 19..... ۱۰ سال، جانىم
- 20..... سەن تۇدىرعان سەزىمدەر
- 21..... مۇڭلى ارۇ
- 22..... قوش ايتپاي كەتتىك
- 24..... تاعدىر - اي
- 26..... گە...
- 27..... ەسكە الام سەنى، اسىلىم
- 28..... تۇرمەدەگى جىگىتكە
- 29..... جۈرەگى عانا سەنەرى
- 29..... كۈتەمىن سەنى
- 30..... شىن سىرىم
- 31..... بىلەسەڭ بە
- 32..... كوزىڭنەن اينالايىن
- 33..... تۇجىرىم
- 34..... كىنا ارتپا ماعان
- 35..... سەن دەگەندە
- 35..... ۱۰مىرىم — مەنىڭ ولەڭىم
- 37..... مەنىزىڭ - اي
- 37..... بىلەسەڭ بە
- 38..... سەن مەنەن باقتىسىڭ
- 39..... ماڭگىلىك
- 41..... ۱۰تۈسىن مەنى
- 42..... كوڭلىم مۇڭايماشى
- 42..... جىر باستادىم

44.....	سۈيەتەن كەزەڭ كەلدى
44.....	عاشىق بولۇڭ عالامات
45.....	جۈرەك
46.....	سەننىڭ اتىڭ قىمبات مەلىكە
47.....	سۈرەتنىڭ
49.....	قارادىڭ نەگە ارتىڭغا
50.....	جاسقانبالىق
50.....	باقىتىمىنىڭ
51.....	بارىن دە ەندى اڭغاردىم
60.....	مەن سەنى جاقسى كۆرەم
67.....	قالامداس قۇربىلارما
69.....	بىرەۋلەرگە

2 - بۆلۈم

جۈرەكتىڭ سۆزىنى سۆيە، ئەتىل

73.....	ادام - اي، ادام
74.....	جۈرەكتى ەدىر ەتكىزەسە نەسى جىر
75.....	سەن قالما نالا مۇڭدا
76.....	بىر اعايعا
77.....	بىلە المادىق
78.....	الماين ۇمىر سەنى وكپەلەتىپ
79.....	زامانىم
80.....	ەي، اعاين

- 81.....باقتىسىزدىق جانىمىنان اۋلاق مەنىڭ
 83.....تاعدىرىمەن تالى سىرلاشقۇ
 85.....مەن راس جۇمباقپىن با
 85.....ۈكپەلەمە
 86.....جىگىتتەرگە
 87.....ۈتىنەمىن
 88.....سەزەدى جانىم ۋارىن دە
 89.....ۋىر ارمان
 90.....اسىقپاڭدار
 90.....مەن وزىمە ەسكەرتكەم
 91.....جىرىمەن جىگەرلەنەم
 94.....جىگىتتەرگە
 95.....مەن سەنىڭ جۈرەڭگىدەمىن
 95.....ۋىز قالاي تانىستىق
 100.....اقىن اپايلارما
 101.....ارتىمىنان ەرگەن سىڭلىلەر
 104.....سۈتىم قالاي سەزىمدى
 110.....سارعايدى قىز
 112.....ۋوزىم
 114.....سۈيەم مەن
 116.....ايتايىن تالى
 117.....بۈلەكتەۋ كۈرەم مۇڭىمدى
 118.....قا
 119.....مەن سەنەن ەندى اۋلاقپىن
 121.....مەن شىنىمدى ايتايىن
 122.....ۋۇرپىن - اۋ، سەن دەپ مەن

123.....	تىڭدا مەنى
130.....	سەن الستا
132.....	پوۋەزىيا جىنىسپەن ولشەنبەيدى
133.....	ەي، دۇنيە
134.....	مەن جىرما التىدا
136.....	وسىيەت جازعان جوقپىن با
137.....	مەنىڭ ويىم
140.....	تىرلىگىم — تىلكىم
143.....	جىرىم سلان ارىنلار
145.....	باقىتىم — ولەڭدەرىم
145.....	ۇمىتپان ءبارىن ويلىم — اۋ
146.....	جىناعىڭا
147.....	دەسىم باسىم
148.....	ەندىگى مۇڭىم ءتاتتى مۇڭ
149.....	بالاما
150.....	تۇعان جەر سلان
155.....	زامانىڭ تۇلكى بولعان سوڭ
157.....	ادام مەن ءومىر
158.....	ءۇيرىلىپ قايتا يمانى
161.....	باتىلىمىن
162.....	ۇستاز ارمانى
162.....	ويلانشى، جەڭگەي
163.....	ءتۇسىن مەنى
164.....	ايقتىرشى
165.....	قىپ كەتتىڭ جۇرەگىمدى
166.....	مەن اجالدىن قورقا المان

167.....	پەندەلىك پە ۋبارى دە
169.....	مازالاما
170.....	قىزما
170.....	بۆكتەلمەن، سىنامىن
172.....	نە ويلادىڭ
173.....	ۋداتىڭ نەگە جەتپەيدى
174.....	شىندىقتان اسپاس تاعدىرىم
176.....	سەن مەنى تۇسىنسەڭ
177.....	شىڭنەن تىناسىڭ
178.....	ۋلعايتىپ بارام ۋتتى
180.....	قىزما
180.....	مەنىڭ تاعدىرىم
184.....	بارىنەن شارشادىم
186.....	سەنىڭ سىرىڭ